

Hodnocení hudebního semináře **Hudba zemí bývalého Východního bloku,**

který se uskutečnil v Knihovně Jiřího Mahena v Brně 17. – 18. května 2011 za finanční podpory Ministerstva kultury ČR z grantového programu Knihovna 21. století, SKIP – Region Velká Morava a ČNS IAML.

Ve dnech 17. – 18. května 2011 se v prostorách Knihovny Jiřího Mahena v Brně za finanční podpory Ministerstva kultury ČR z grantového programu Knihovna 21. století, SKIP – Region Velká Morava a ČNS IAML uskutečnil vzdělávací seminář pro knihovníky. Hudební semináře jsou v Knihovně Jiřího Mahena realizovány již od roku 2002 a do programu jsou zařazována témata z hudební historie i současnosti. V roce 2011, na jehož konci uplyne již dvacet let od rozpadu Sovětského svazu, státního útvaru rozkládajícího se na ploše dvou světadílů, jsme v pořadí již třináctý hudební seminář věnovali *Hudbě zemí bývalého Východního bloku*, která tvoří důležitou součást hudební kultury 20. století.

Seminář zahájila svou přednáškou *Kultura v nesvobodě* rusistka a překladatelka **PhDr. Ivana Ryčlová, Ph.D.**, jež připomněla důležité mezníky ve vývoji Sovětského svazu a upozornila na postavení některých kulturních osobností v nesvobodě. Kritickým pohledem na

jejich osudy a dílo poukázala na společenské zlo, které kladlo překážky volné tvorbě a vytvářelo zkreslený pohled na tvůrčí osobnosti v područí režimu. Zevrubněji jsme se tak zabývali Maximem Gorkým, Michaiem Bulgakovem či vězněnou básnířkou Irinou Ratušinskou.

Odpolední program semináře patřil *Skladatelům v zajetí režimu*, dvoudílné přednášce **prof. Miloše Štědrně**, v níž se věnoval totalitním režimům a jejich přístupům k umění, což v sovětském prostředí ilustroval na příkladech velikánů ruské hudby, jakými byli např. Sergej Prokofjev či Igor Stravinskij.

Stručný prolog prof. Miloše Štědrone uvedl hudební vystoupení **Miloše Bařinky** (viola) a **MgA. Jarmily Šrankové** (klavír), kteří přednesli poslední dílo **Dmitrije Šostakoviče** *Sonátu pro violu a klavír, op. 147*, a vytvořili tak příjemnou uměleckou přestávku mezi navazujícími částmi.

Příspěvek muzikologa **Mgr. Jana Špačka** se podrobněji zabýval životem, dílem a významem **Dmitrije Šostakoviče**. Otevíral druhý den semináře a podobně jako ostatní vystoupení vzbudil zájem účastníků a vyvolal diskusi.

Závěr patřil **prof. Miloši Štědroňovi**, jenž seminář uzavřel příspěvkem *Filmová hudba zemí bývalého Východního bloku*. Na ilustračních příkladech seznámil s filmy, které dnes již tvoří klasický fond světové kinematografie.

V rámci hudebně vzdělávacího semináře byl vyhrazen prostor také pro **zasedání výboru ČNS IAML** (Mezinárodní sdružení hudebních knihoven, archivů a dokumentačních středisek) pod vedením jeho předsedkyně **Mgr. Jany Navrátilové**. Námětem diskuze byly především chystané změny v autorském zákoně a stav dalšího směřování hudebních knihoven.

Hudební seminář *Hudba zemí bývalého Východního bloku* přispěl k dalšímu vzdělávání knihovníků a vědeckých pracovníků v oblasti hudby a kultury, přinesl jim nové poznatky nebo již získané vědomosti utužil či oprášil. Zájem vzbudil také u studentů Ústavu hudební vědy a Kabinetu informačních studií a knihovnictví Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, z nichž se ho několik také zúčastnilo. Ve volných chvílích či při neformálním večerním posezení pak docházelo mezi zúčastněnými k navazování a utužování profesních a osobních vztahů, což je v dnešní době určité stagnace hudebních knihoven, kdy společně hledáme možná východiska, velmi důležité. Společná hudební setkávání, mezi které patří i to brněnské, tvoří nedílnou součást vzájemného dialogu mezi jednotlivými hudebními odděleními a přinášejí mnoho poznatků nejen teoretických, ale i z praxe jednotlivých knihoven.

V Brně 24. 5. 2011

Jitka Málková